

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felélős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Szerbia jövője.

Nagy győzelmünket Szerbiában az adminisztráció békeműve követi nyomon.

Az értékeket, melyeket a kegyetlen háboru elpusztított, az adminisztrációnak kell újra felépítenie. S helyre is fogjuk azokat hozni. A kulturátlan országot a kulturországok közé fogjuk emelni, amelyben ipar és kereskedelem virágozni fog.

Az általunk meghódított területen a lakosságnak nyolcvan százaléka még analfabéta Szerbia az állattenyésztők országa volt, parasztállam a kultúra meglehetősen alacsony fokán.

Nemrégiben egy amerikai újságíró meginterjuvulta Péter szerb királyt és akkor mondotta a szerb király: »parasztok vagyunk és erre büszkék vagyunk.«

Jól tudjuk, hogy mit jelent a szerb királynak ez a kétes értékű megállapítása. Csak a kulturátlanul hagyott szerb népeiséget, a parasztokat lehetett a Karagyorgyevics dinasztia az orosz politika jármába hajtania és a nagyszerb ábrándképekkel elvakítania.

Szerbiában az összlakosság irnitudók és irni nemtudók, egyaránt politikát, orosz politikát üztek. A disznópásztor épügy mint a városi polgár. A szerb sajtó gyűlölséget hirdetett, a szerb kormányzat ellenségeskedést szított ellenünk. Svabák voltunk mindannyian. Népeiségének ellenünk lelkiismeretlenül, gonoszul felkorbácsoló szenvedélye a sarajevói véres tragédiához és a világháboru felidézéséhez vezetett.

Ezt az elvakított népeiséget a civilizáció útjára kell vezetnünk. Az állattenyésztő lakosságot a földműveléshez, a rög megszeretéséhez kell szoktatnunk.

A kevés intelligenciát, amely a francia szellemet mimelte és a párisi obscén erkölcsöket plantálta át Belgrádba, igazi kulturélethez kell nevelnünk. Hogy mily kevésbé értette meg ez a kis intelligencia a francia kulturát, mutatja maga Belgrád fővárosuk.

Csak egyetlen egy utcája városias jellegű, egyébként pedig egészen falu.

Nem alacsonyítjuk le vidéki városainkat, hogy Belgráddal hasonlítsuk azokat össze.

Kormányzatunk megteszi az előkészületeket, hogy Szerbiába kulturát, magyar közigazgatási, magyar bíraskodási, magyar tanítási szellemet vigyen be és honosítsa meg ott, ahol a keleti kulturátlan szellem a maga elmaradottságában mostanig virágzott.

Ez az új kulturszellem fogja lehetővé tenni, hogy ez a szerencsétlen ország és elvakított lakossága az új erőviszonyokhoz és a nyugateurópai kulturához alkalmazkodjék.

Gazdák és bérlők értekezlete.

Vojnics Ferencz dr. polgármester meghívására gazdák és földbirtokosok vasárnap reggel 8 órakor értekezletre jöttek össze, hogy a mezőgazdasági munkák végzésére és a hadifoglyok igénybevételére vonatkozó igényeiket és óhajaikat előterjessék, és megbeszéljék. Az értekezleten környékbeli földbirtokosok, a kik Baján laknak, továbbá hadifogolytartó bajai ipar üzem tulajdonosok, gyárosok, intézmények és testületek képviselői szintén megjelentek. A polgármester az értekezletet megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket, rámutatott az értekezlet céljára és kiemelte, hogy az értekezlet összehívására okot szolgáltató kormányrendelet nemcsak a hadifoglyok igénybevételét szabályozza, hanem az összes gazdasági munkák ellenőrzését is a közigazgatási hatóságok kötelességévé teszi. Ezért felkéri az értekezleten jelenlevőket, hogy minden idevágó óhajaikat és igényeiket adják elő, és a hatóságnak feladatát közreműködésökkel könnyítsék meg. Majd felkérte Móder Géza dr. katonügyi tanácsnokot, hogy ismertesse a vonatkozó kormányrendeletet. Móder dr. tanácsnok nagy vonásokban ismertette a rendeletet, a hozzá intézett kérdésekre a rendelet alapján a szükséges felvilágosításokat megadta.

Weidinger Dezső borotai földbirtokos felkérte a polgármestert, hogy a bajai munkásbizottság terjessze ki hatáskörét a vidékre is, mire először polgármester kijelentette, hogy ha az érdekelt községek ily irányú kérelemmel fordulnak a munka bizottsághoz, a bizottság a tárgyalást készségesen megkezdi az illetékes hatóságokkal.

Ehangzott az értekezleten egyebek között az a nézet is, hogy a határban megműveletlen és bevetetlen terület nem lesz. Nem tudjuk, vajon ez a körölmény hatósági megállapítást

nyert e, annyit azonban megállapíthatunk már most, hogy a határban legalább is 50 hold terület megműveletlen fog maradni a nagy talajvíz miatt, a melynek eltávolítási költségei a kiküldött kulturamérnök szakvéleménye szerint felemésztenek fogantatba veendő intézkedések által elérni remélt hasznot.

A polgármester végül felhívta az érdekelteket, hogy jelentse be, kinek mennyi fogolyra van szüksége. Számításba kell ugyanis venni, hogy mennyi szükséges az ipari, kereskedelmi és egyéb munkákra, úgy nemkülömben gazdasági munkálatok végzésére. Az értekezletet ezután a polgármester a jelenlevők éljenzése közben berekesztette.

A hadiárva gondozása és segítése.

— Árvaszéki pártfogói intézmény létesül. —

A m. kir. belügyminister egy a múlt hóban kelt körrendeletével az árvaszéki pártfogói intézmény országazerte leendő szervezését rendelte el, és a rendelet szervezés eszközlése végett Baja város törvényhatóságának is leköldte.

Ezen intézmény abból áll, hogy az árvaszék a gyám mellé, aki hivatásánál fogva az árva anyagi és egyéb ügyeivel kötelesség szerűleg foglalkozik, — nemes munkájában, segítőül, tanácsadóul, támogatóul a helyi társadalom tagjaiból olyan egyeneket szerezzen, akik részt vesznek a hadiárva gondozásának, nevelésének üdvös munkájában.

A hadiárva segélyezésének és gondozásának nehéz munkáját a háboru kitörése óta egyedül Baja város árvaszéke látta el. Később lapunk útján akciót indítottunk hadiárva segély alap létesítése érdekében. Kérő szóval fordultunk Baja város nemes célra mindig szívesen adakozó társadalmához, a szükségét szenvedő hadiárva tényleges segítése érdekében.

Kérő szavunk meghallgatásra talált, az adakozás és a gyűjtés megindult és már eddig is tekintélyes összeg gyűlt össze a melyből az árvaszék a momentán szükségleteket gyorsan és sikeresen bocsájthatta rendelkezésre a rászorult hadiárvaoknak.

Társadalmunk eddig se vonta ki magát a háboru ütötte nehéz sebek gyógyításából üdvös munkájából és így nem vonhatja ki magát a hősök árvaíránt tartozó kötelesség teljesítése alól sem.

Épen a társadalomra hárulnak e nehéz időben a sebek orvoslása és enyhítése, amik az

állam feladat körén kívül esnek. Össze kell fognunk e történelmi nehéz időkben mind-annyiunknak.

A fokozottabb gyámhatósági védelmet és a hadiárva gondozását az árvaszék épen a hadiárva számának a hosszantartó háború következtében beállott emelkedés folytán megfeszített munka mellett sem képes kellőleg ellátni. Előállott tehát annak szüksége, hogy a társadalom, a gyámhatóságot e nagy munkájában támogassa és annak segítségére legyen.

Értesülésünk szerint Szabó Sámuel árvaszéki ülnök nemes ambícióval azon fáradozik hogy az árvaszéki pártfogói intézmény létesítését az árvaszék által mielőbb megvalósítsa.

Az új intézmény rendeltetése lenne egy két hadiárva részére, az árvaszék által egy pártfogó kijelölése a hadiárva minden nemű érdekeinek megóvása, és általában szülői felügyelet gyakorlása céljából, és pedig az ezen hazafias funkcióra önként vállalkozók közül, akikről feltesszük, hogy e szép és hazafias hivatásukat lelkiismeretes buzgalommal töltik be.

Erre vonatkozó felhívást az árvaszék legközelebb kifogja bocsátani.

Megvagyunk győződve, ha ezen gondos munkának szép eredménye, üdvös hatásai, melyet Baja város árvaszéke a hadigyámoltak segítésére szervezett, a gyakorlatban sikeresen befog válni.

A hivatásosan teljesítendő nemes buzgalkodás a hadigyámoltakkal szemben biztosítani fogja valóban a harcúterén küzdő apák lelki nyugalmát.

HIREK.

— **Adomány.** Herzfeld Frigyes nagykereskedő, a budapesti tőzsdetanács tagja 2000 koronát juttatott a bajai rokkant katonák segélyezésére Vojnics Ferenc dr. polgármester kezébe. — Özv. Schön Antalné a bajai hadiárva részére 30 koronát adományozott.

— **Levél a hadifogságból.** Ruppert Miklós bajai kir. járásbírósi joggyakornok, Ruppert Antal polgári iskolai tanár fia, aki még az első szerbiai offenzívánk alkalmával szerb fogságba került és siralmas helyzetéről szüleihez írt egy-egy levélben panaszkodott, most félévi hallgatása után ismét életjelt ad magáról. Március 2-án küldött levelében írja, hogy október elején indultak el szerbiai fogolytáborból és gyalogszerrel Albánián keresztül, hat heti iszonyú szenvedés és leirhatatlan nélkülözések között Valonába érkeztek, itt behajózták őket és Olaszországba »Asinera« szigetére vitték. Ideérkezve a szigeten valamennyiüket közönséges sátrakba helyezték el, ahol bár jobb az ellátásunk, de még itt is siralmas a helyzetünk, annyira össze vagyok törve, hogy alig van emberi formám. Pénzt kérek, hogy amennyire lehet éhségemet enyhítsem és hogy nehéz napjaimat elviselhetőbbé tegyem.

— **Március 15-ike.** A Szabadliceális Szövetség vezetősége az újra megalakult daloskörrel egyetemben március 15-én ünnepséget rendez az Ipartestület helyiségében. Az ünnepi beszédet Bándy Boldizsár ciszt. főgimn. tanár mondja. Az ünnepély részletes programját lapunk legközelebbi számában közölni fogjuk.

— **Halálos baleset a Petőfi-utcában.** A tavasz beálltával a város az utcákon ültetett fák rendbehozását, tisztogatását, miként min-

den évben, ezidén is elrendelte. Ezen munka elvégzésére fiatal emberek hiányában öreg bunyevác embereket alkalmaz, akik közül öreg korára való tekintetből a famészásra és azokon sokszor egész magasan kinyúló fölősléges ágaknak fűrészelés után való eltávolítására egyáltalán nem alkalmas. Így esett meg, hogy hétfőn délután Jaksics Mihály 64 éves napszamos midőn a Petőfi Sándor utca 23. számú ház előtti fára vagy két méter magasságban felment, miközben egy vastag ágat fűrészelt egyensúlyt veszítve oly szerencsétlenül esett a kövezetre, hogy koponyája teljesen megsúródott és azonnal meghalt. A szerencsétlen embert holtan a városi kózkórház halottasházába szállították. A vizsgálat megindult.

— **A 18 évesek sorozása.** A 18 esztendő népőfelkelésre kötelezettek sorozását miként beavatott forrásból értesülünk, márciusban tartják meg. A sorozás előkészületeire nézve már nagyban folynak a munkálatok a hadkiegészítő parancsnokságokon. Ezen a népőfelkelő bemutatón szemlén az 1898 éves születésűek kötelesek megjelenni.

— **Egyházi kinevezés** A Szt Ferenczrendi zárda tartományi főnöke pater Feisz Hugolin bajai zárda prefektusát a bárffai zárdához zárda-főnökké kinevezte. Egyidejűleg helyébe Herman Hermenegild gyöngyösi patert áthelyezte. — A zárda főnökség a hívekkel ez uton közli, hogy a nagybőjtben a háborús ájtatosságát vasárnapokon este 6 órakor tartják még.

— **Tanfolyamot terveznek szerbiai közigazgatási tisztviselők részére.** Belgrád polgári kormányzója Thallóczy Lajos külügyminisztériumi osztályfőnök. Részben az ő látogatására részben pedig Bácska és a délvidék Szerbiával vonatkozásban álló kérdéseknek megbeszélésére. Purgly Sándor dr. főispán, Tallián Béla báró szerémségi kormánybiztos társaságában Belgrádba utazott. Koesin bejárta a szerb főváros érdekesebb részeit. A magyar vendégek tiszteletére a kormányzó szükebbkörű ebédet adott. Purgly Sándor dr. főispán a Bácsmegyei Napló munkatársa elűt belgrádi utjáról a következő felette érdekes nyilatkozatot tette: Az a Belgrádban lefolyt lefolyt tanácskozás, amelyen Bács, Temes és Torontal megye főispánjai, a Szerémség és a dévidék kormánybiztosai voltak jelen, a szerbiai közigazgatás részletkérdéseivel foglalkozott. Ismeretes hogy a hozzánkcsatolt szerb kerületekben a magyar közigazgatás behozatalát tervezik. De nem kívánjuk szem elől téveszteni ugyanekkor a szerb közigazgatás, a szerb népnevelés és a görögkeleti vallás számos tradícióját. Ezért minden tekintetben alkalmas és hozzáértő tisztviselők lehelyezése válik szükségessé. De minthogy erre minden kiképzés nélkül kellő számban anyagot találni nem lehet, tanfolyamot kell létesíteni Ennek felállítására Szabadkát vettük tervbe.

— **Mikosevics Kanut meghalt.** Mikosevics Kanut, Szeged város harmadik királyi közjegyzője hosszas betegeskedés után 56 éves korában Budapesten meghalt. Mikosevics 1911-ben nevezték ki Szegedre közjegyzőnek volt vármegyei főügyész, földinket ami után a zentai mandátumáról lemondott. Szegeden visszavonult életet élt, szűk baráti körén kívül alig érintkezett valakivel. A múlt évben kezdett betegeskedni s baja oly súlyosra fordult, hogy családja Budapestre szállította. Temetése hétfőn délután négy órakor volt a Kerepesi-úti temetőben.

— **Rágalmazás.** Pollák Fülöp zentai kereskedő, aki itt Baján hadimunkás volt, azt írta ezredparancsnokságának, hogy dr. Straka törzser orvos a cseheket a magyarok rovására kedvezésben részesíti. Dr. Straka ezért feljelentést tett Pollák ellen rágalmazásért. A szabadkai járásbíró mint büntetőbíró pénteken tárgyalta az ügyet, amely a terhelt által előadott védelem meghallgatása után terheltet az enyhítő körülmények figyelembevételével 10 napi elzárásra átváltoztatható 200 korona fű és 2 napi elzárásra átváltoztatható 40 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette a bíróság. A közvádó és a sértett a büntetés szigorításáért, a vádlott elítélésé miatt felebbezett.

— **Megindulnak a személyhajók.** Az első cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társaság értesülésünk szerint e hó 15-én indítja meg személyhajójárait Bécs és Zimony majd Románia között.

— **Kereskedelmi forgalom az okkupált tartományokkal.** A monarchia belsejéből származó áruknak az okkupált tartományokba való kivitele, — mint a cs. és kir. hadügyminisztérium a kereskedelmi és iparkamara útján az érdekeltséggel közli — minden egyes esetben kiviteli engedélyhez van kötve. Ezeket a kiviteli engedélyeket az okkupált tartományok kormányzósa mellett létesített ugynevezett császári és királyi áruforgalmi tudakozóiroda (k. u. k. Auskunftstelle) állítja ki. Az engedélyek megszerzésére külön nyomtatványok szolgálnak, melyeknek egyes rovatai az exportáló és átvevő cégre, valamint a szállítandó árukra vonatkozó adatokat tartalmaznak. A nyomtatványok, melyek az illetékes kereskedelmi és iparkamarák hitelesítésével látandók el, a szegedi kereskedelmi és iparkamarához már beérkezett és az exportáló cégek ezeket szükség esetén igénybe vehetik. Amennyiben tehát valamely cég megszállott területekre szállítani óhajt, köteles ezen nyomtatványokat kiállítani és a kamara útján a megnevezett katonai hatósághoz vissza küldeni.

— **Nincs spárgahiány.** Kereskedőinket és mindazokat, akik a spárgahiányt érzik figyelemztetjük a Pécsi kereskedelmi és iparbank r. t. pécsi áruosztályának mai számunkban megjelent hirdetésére és ajánljuk a pécsi papír spárga és szákszineg beszerzését, mert az a kenderfonalat teljesen pótolja s jó erős és olcsó.

— **Betöréses lopás.** Több bajai szőlő tulajdonos feljelentést tett a rendőrségnél, hogy ismeretlen tettes őt szőlőben a borházát feltörte, és azokból permetező gépet és egyéb szőlészeti tárgyakat ellopott. A rendőrség a nyomozást megindította és már a tettes nyomában is van.

Főmunkatárs:

BOGOVICS BÉLA.

Papirzsineg

kenderfonalat, spárgát és kötelet teljesen pótol. Jó erős és olcsó. Minden vastagságban azonnal szállítható pécsi raktárunkból. Kivánatra minták és árajánlatot vágot szákszínekről is.

Fehér superior

csomagoló papir, legjobb minőségű, 40, 50 és 60 kilogrammos 63×90, 100 és 120 kilogrammos 90×126 nagyságban pécsi raktárunkból azonnal szállítható. — Előnyös árak.

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság áruosztálya Pécsen.

Azonnal eladó

Czirfusz Ferencz utcában egy modernül berendezett lakóház jutányos feltételek mellett.

CIM A KIADÓHIVATALBAN.

Tiszta és csillogó

Globus

Fémfiszítószer

Ritz Schulz jun. K.T. Auszig

Globus

Fémfiszítókivonattal

a világ legelőnyösebb tisztítószerével

PALMA

valódi

NAUCSUK-CIPÓSAROK DOBOZA.

MINŐSÉGE: ARANY

1855—1916. sz.

Temesvári vásárhirdetés.

Az idei Szent József

országos vásár

folyó évi március hó 16-tól bezárólag március 20-ig fog megtartatni. — Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március hó 16-tól csütörtök reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1916. jan. 28.

A városi főkapitányságtól

Dr. Mikes Gábor tb. főkapt.

Esinos kivitelű

névjegyek

rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

Óriási

bajok vannak most a bádögdobozok körül a nagy bádöghiány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzemzavar fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságú bádögdobozokat beszerezni. Mély tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásainál legyen szives csak az óriási!

Fedák

cipőkrémeket kérem, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim óriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák-

Cipőkrém

ma már nélkülözhetetlenné vált minden háztartásban, mert Háziasszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyármányokat felülmúlja. Az óriási Fedák-cipőkrém a nyers anyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres

árban kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyers anyagot beszerezni és így háboru előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható!

VADÁSZ ZSIGMOND

gyógyészeti gyára

Budapest, VI., Lehel-u. 20.

A világhírű Földes-féle

Margit Crème és szappan

használata által a tea tiszta, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összehállításában rejlik, a bőr azonnal felvesszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crémét utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményt vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett. Ára 1-20 f. Margit-szappan 90 f. Margit-powder 1-20. Gyártja

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára ARADON.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerekkereskedésben.

PALUGYAY

PEZSGŐ

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ HAZAI TERMÉK

BETEGEK ÉS ROKKANTAK RÉSZÉRE NÉLKÖLÖZHETETLEN

a hygen, légmentesen elzárható

SZOBA-KLOZETT

Teljesen zsírtalan, díszkrét, szék formájában és minden kivitelben kapható.

MINDEN SZOBABAN FELTÖNÉS NÉLKÖL FELALLITHATÓ!

HEYDER ÉS KILLIÁN

Fa és fából, barnára fényezve emelti vudorral. Ára csomagolva és bérmentve 45 kor. Keményfából 40 kor.

Barna vagy fekete bőr-pozsákkal párnázva, porosan vagy emelti vudorral. Ára csomagolva és bérmentve 75 kor. Párkettázott és fodor nélküli csak 60 k.

hygen, légmentesen elzárható szobaklozettek, száraz klozettek, Bidet és betegasztalok különlegességi gyára

WIEN XVI.,

Paletzgasse 23—24.

Árjegyzék és ismertető ingyen és bérmentve.

= Egyelőre 10% = február 1-étől

az áremelés, mert az összes zsiradék, csomagolóanyagok, üveg stb. óriási mértékben drágultak. Az új detallérek Ausztriában és Magyarországon minden gyógyszer-tárban és drogériában a következők:

LYSOFORM eredeti zöld üvegekben:

100 gr.	250 gr.	500 gr.	1000 gr.
Kor. 1.—	2.—	3-50	5-50

Lycosform-szappan elegáns dobozokban darabonként K 1-60

Fodormenta-Lycosform szárvíz üvegenként — — K 1-60

Lycosform-készítményeket csakis eredeti csomagolásban az ismert védjeggyel vásároljon!

KELETI és MURÁNYI

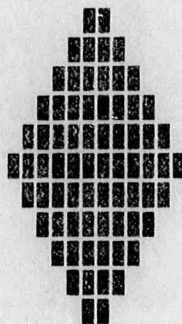
gyógyészeti gyár Ujpest.

A világháboru minden mozzanatáról
a leggyorsabban, a legpontosabban, a legkimerítőbben
térkép magyarázatokkal értesíti olvasóit

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: egy hónapra
2 80 k., negyedévre 8 k., fél évre
16 k., egész évre 32 k. Megrendelő cím:
AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNY-
NYEBBEN
EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRZEGÉNYSÉG SÁPKÖR
IDEGGYENGESEÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESEGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDÉSEKBE

Alapítva
1846.

KOLLÁR A. BAJA

Alapítva
1846.

Könyv-, zenemű-,
papír-, író- és rajz-
szerkereskedése.
Könyvnyomda.
Könyvkötészet.
Ügyvédi és közigaz-
gatási nyomtatvá-
nyok raktára. A
BAJAI HIRLAP
kiadóhivatala.

Telefon

187.

Báró Eötvös József-utca 5. sz.

Telefon

187.

A Szegedi Kereskedelmi- és Iparbank

1915. évi

ZÁRSZÁMADÁSA.

TARTOZIK.

Mérleg-számla.

KÖVETEL.

VAGYON :	K		f		TEHER :	K		f	
Pénztár					Részvénytőke				
pénzkészlet			644.352	76	10.000 drb à K 200.—	2.000.000	—		
Váltó					Általános tartalékalap	1.745.084	98		
egyenlege			6.809.423	15	Főnyereményalap	10.000	—		
Jelzálog-, községi- és kötvény-kölcsön					Külön tartalékalap	82.151	95		
egyenlege			7.374.651	76	Nyugdíjalap	304.836	56		
Előlegek					Kétes követelések tartalékalapja	20.000	—	4.162.073	49
bankszerű fedezettel			43.360	50	Betétek				
Értékpapírok					könyvecskékre	9.084.833	24		
készlet			766.302	85	folyószámlákra	2.765.419	15	11.850.252	39
Ércpénzek					Hitelezők				
készlet			8.430	75	folyószámlán			452.513	92
Szelvények					Visszleszámítás				
készlet			3.795	99	Osztrák-Magyar Bank, Pancsova			52.165	—
Ingtatlan birtok					Átruházott jelzálogkölcsönök				
intézeti ház: Szeged, Klauzál-tér 2. sz.	248.578	79			egyenlege			4.900.541	37
" " Baja	397.334	95			Nyeresség				
egyéb ingatlanok	110.228	97	756.142	71	1915. üzletévben			294.364	66
Adósok									
folyószámlán szabályszerű fedezettel			2.920.269	26					
Leltár									
berendezés értéke			18.638	20					
Magyar általános hitelbank, Budapest									
betét			2.221.380	—					
Átmeneti kamatok			145.162	90					
			21.711.910	83				21.711.910	83

TARTOZIK.

Üzleteredmény-számla.

KÖVETEL.

KÖLTSÉGEK :	K		f		JÖVEDELMEK :	K		f	
Leírások			17.008	64	Nyerességáthozat				
Kezelési költségek			49.685	23	1914. évről			19.693	09
Tiszti fizetések és lakbérek			111.328	30	Ingtatlanok jövedelme			58.821	78
Állami és városi adók	75.523	98			Kamatok				
Betéti kamatadók	50.756	58	126.280	56	különféle kamatok	905.892	82		
Betéti kamatok			495.457	97	adómentes értékpapirkamat	29.414	52	935.307	34
Nyeresség					Jutalékok és díjak			75.427	70
1915. üzletévben			294.364	66	Ércpénzeknél és szelvényeknél			4.875	45
			1.094.125	36	haszon				
								1.094.125	36

Szeged, 1915. évi december hó 31-én.

A könyvelésért:

sipeki Balás Zoltán s. k.,
ügyvezető-igazgató.

Dr. Faragó Sándor s. k.,
cégvezető.

Megvizsgálta és helyesnek találta az IGAZGATÓSÁG :

Szarvady Lajos s. k.,
elnök.

Tóth Péter s. k.,
alelnök.

Gál Kálmán s. k.

Jármay Gyula s. k.

Kiss Károly s. k.

szegedi Lukács József s. k.

Vajda Sándor s. k.

Wagner Gusztáv s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta a FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG :

Weiner Miksa s. k.
elnök.

ifj. Aligner József s. k.

bástyai Holtzer Emil s. k.

Dr. Reiner Mór s. k.

Vajda Manó (hadbavonulva).

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Igazgatóságának 1915. évi jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank XLVIII. rendes közgyűlésén üdvözljük a t. részvényes urakat. Mielőtt az elmúlt évről szóló jelentésünket és zárszámadásunkat előterjesztenénk, mindenképp egy szomorú kötelességet kell teljesítenünk, midőn bejelentjük, hogy intézetünk vezérigazgatója **Csányi János**, kir. tanácsos, a múlt évben hirtelen elhunyt. A megboldogult több, mint 26 éve vezette bankunkat. Ezen idő alatt a legpuritánabb becsületességgel, fáradhatatlan munkabírással, kiváló képességekkel, intézetünk fejlődését minden erejével előmozdította és annak érdekeit mindenkor szívén viselte. Indítványozzuk, hogy az elhunytak intézetünk megerősítése és felvirágoztatása körül kifejtett érdemeit a t. közgyűlés jegyzőkönyvében megőrökítse.

Intézetünk tisztviselői közül mintegy harmincan teljesítetnek katonai szolgálatot, akik közül az elmúlt év folyamán ismét ketten áldozták fel életüket a hazáért.

Kirrer Mihály, nagyikindai fiókintézetünk tisztviselője, a kárpáti harcokban szerzett betegségében, míg **Fodor László**, központunk tisztviselője, a doberdói fensíkon halt hősi halált. Ezen két derék, kedvelt tisztviselőnk emléket hazafias és hálás kegyelettel őrizzuk meg.

Az elmúlt év **közgazdasági viszonyai** teljesen a világháború hatása alatt állottak. Az ipar és kereskedelem ma már a háborús viszonyokhoz alkalmazkodva, bel bizonyította épp a hadsereg legfokozottabb igényű szükségleteinek kielégítésénél teljesítőképességének erejét és rugalmasságát. A nagy konjunkturális hasznok, valamint a legtöbb termelési ágának fokozott kereslete nagy pénzbőséget idézett elő. Ugyancsak fokozta a pénzbőséget a mezőgazdasági termékek teljes értékesítése és az a körülmény, hogy ezen értékesítés a rendszernél lényegesen magasabb árakon volt keresztülvihető.

A pénzbőségnek ezen általános jelensége természetesen a mérlegünk egyes vonatkozó tételeiben is kifejezésre jut.

A hadiszükségletek fedezésére a pénzügyi kormány az elmúlt év folyamán kibocsátotta a II. és III. magyar hadikölcsönt, melynek fényes eredménye igen kedvező hatással volt pénzügyi helyzetünkre., Intézetünk a legmészeskedelmű előzékenységgel és ambícióval törekedett ezen fényes eredményhez a maga részéről hozzájárulni és sikerült a II. hadikölcsönnél 2,200,000, a III. hadikölcsönnél pedig 3,200,000 korona jegyzést elérnünk és így eddig intézetünk a három hadikölcsön folyamán mintegy 7 és 1/2 millió korona jegyzést közvetített.

Itt említjük meg, hogy a III. hadikölcsönnél körülbelül 800.000 korona lombard-kölcsönnel segítettük elő ügyfeleink jegyzését.

A már vázolt nagy pénzbőség és intézetünk iránt fokozódó bizalom folytán **takarékbetét-állományunk** közel 3 millió koronával emelkedett. dacára annak, hogy a múlt év folyamán kibocsátás alá került a II. és III. hadikölcsön sikerének érdekében 2 és 1/2 millió koronát meghaladó összeget bocsátottunk betéteseink rendelkezésére.

A fiókintézeteink működéséről megemlékezve, örömmel jelenthetjük, hogy úgy a bajai, mint a nagyikindai és pancsovai fiókunk várakozásunknak megfeleltek.

Pancsovai fiókunk a múlt év folyamán átmenetileg beszüntette működését, mert Pancsova hadiszintér volt. Ma azonban már a szerencsésen változott körülmények folytán ezen fiók működése is saját székhelyén, a normális keretekben mozog.

A bankunkkal érdekközösségben levő vállalatok közül az **Országos Raktárházak R.-t.** múlt évi eredménye teljesen kielégítő volt.

A **Szegedi Hus- és Vásárpénztár R.-t.** 1915. évi eredménye pedig lényegesen felülmulta az előző tüzletév eredményét.

Az általunk affiliált **Kiskundorozsmai Takarékpénztár R.-t.** eredménye szintén nem maradt az előző évi eredmény mögött.

Bankunk helyzete általában kedvezőnek mondható. Kihelyezéseink fedezetei — különösen a földárak emelkedésével — még erősödtek és amennyire most előrelátható, külföldi eseményeinknél a már eszközölt leírásokon felül veszteség remélhetőleg nem fog bennünket érni.

Ezen jelentésünk keretében meg kell emlékeznünk a velünk több mint három évtized óta szoros összeköttetésben álló **Magyar Általános Hitelbankról**, mely intézet mindenkor a legnagyobb készséggel állott rendelkezésünkre és amellyel érintkezésünk mindig csak hasznos és kellemes volt.

Mielőtt jelentésünket lezárnók, közöljük a t. közgyűléssel, hogy sipéki Balás Zoltán urat ügyvezető igazgatóul meghívtuk és intézetünk ügyeinek vezetésével megbíztuk.

Végül azon előterjesztéssel élünk, hogy a múlt évi osztalék fizetését változatlanul fentartani sziveskedjenek, egyben van szerencsénk az egyes üzletágak forgalmát a következőkben előterjeszteni:

Váltóeszámitolási üzlet:

Egyenleg 1914. december 31-én	9,094.606 K 84 f
Váltóban leszámítottunk	15,398.920 K 84 f
Összesen	24,493.527 K 68 f
Ebből levonva a visszafizetett és visszaleszámított	17,736.269 K 53 f
Marad 1915. december 31-én a tárcában bankváltó	6,757.258 K 15 f
Hozzá visszaleszámítolás alatt 1915. december 31-én	52.165 K — f
Váltóeszámla egyenlege 1915. december 31-én	6,809.423 K 15 f
Folyó évi forgalom	33,135.190 K 37 f

Lejzálog-, kötvény- és községi kölcsön-üzlet:

Egyenleg 1914. december 31-én	7,615.994 K 96 f
Az 1915. évben folyósított összeg	81.914 K 10 f
Összesen	7,697.909 K 06 f
Visszafizetések és átruházott kölcsönök	5,223.798 K 67 f
Marad a tárcában 1915. dec. 31-én	2,474.110 K 39 f
Hozzá a fennálló átruházott kölcsönök	4,900.541 K 37 f
Egyenleg 1915. december 31-én	7,374.651 K 76 f
Folyó évi forgalom	5,305.712 K 77 f

Előleg-üzlet:

Egyenleg 1914. december 31-én	47.952 K 65 f
Kézizálogokra és árakra kihelyezett	19.578 K 60 f
Összesen	67.531 K 25 f
Visszafizetések az év folyamán	24.170 K 75 f
Egyenleg 1915. december 31-én	43.360 K 50 f
Folyó évi forgalom	43.749 K 35 f

Értékpapír-üzlet:

Vétel az év folyamán	359.205 K 86 f
Eladás az év folyamán	115.931 K 24 f
Folyó évi forgalom	475.137 K 10 f

Éropénzek és szolvények:

Vétel az év folyamán	388.546 K 60 f
Eladás az év folyamán	346.821 K 25 f
Folyó évi forgalom	680.867 K 85 f

Takarékbetétek könyvecskére és folyószámlára:

Egyenleg 1914. december 31-én	9,013.921 K 08 f
Betétek az év folyamán	23,064.197 K 27 f
Összesen	32,078.118 K 35 f
Visszafizetések az év folyamán	20,227.865 K 96 f
Egyenleg 1915. december 31-én	11,850.252 K 39 f
Folyó évi forgalom	43,292.063 K 28 f

Folyószámla-üzlet:

Megterhelések az év folyamán	69,138.458 K 44 f
Blismerések „ „ „	64,516.026 K 12 f
Folyó évi forgalom	133,654.484 K 56 f

Pénztári forgalom:

Egyenleg 1914. december 31-én	555.563 K 17 f
Bevétel az év folyamán	77,291.888 K 46 f
Összesen	77,847.451 K 63 f
Kiadás az év folyamán	77,203.098 K 87 f
Egyenleg 1915. december 31-én	644.352 K 76 f
Folyó évi forgalom	154,494.987 K 33 f

Összforgalom:

1915. évi összforgalom	371,081.692 K 56 f
1914. évi összforgalom	421,193.817 K 05 f
1915. évben kisebb forgalom	50,112.124 K 49 f

A haszon felosztására nézve a felügyelő-bizottsággal egyetértve a következő javaslatot terjesztjük a tisztelt Közgyűlés elé:

Az előterjesztett üzleteredmény-számla szerint tesz az 1915. üzletév tiszta nyeresége 294.864 K 66 f

Ebből levonva az alapszabályok 69. §-a értelmében a múlt évről áthozott 19.693 K 09 f

leszámítása után **274.671 K 57 f**

1915. évi tiszta jövedelmet véve alapul **15% szabályszerű részesedések fejében 41.200 K 74 f**

továbbá **jótevény célokra és tisztii jutalmazásokra 17.700 K — f 58.900 K 74 f**

marad **235.463 K 92 f**

mely összegből **osztalékokra az 1915. üzletév után 10.000 darab 200 K névértékű részvényre á 20 koronát kiosztani 200.000 K — f**

Ebből 35.463 K 92 f

Kétes követelések tartalékalapjának gyarapítására helyezni 20.000 K — f

míg az így fennmaradó 15.463 K 92 f

összeget **új számlára** átvinni és az osztalékot ezen indítványunk elfogadása esetében **folyó évi március hó 13-tól** kezdve pénztárunknál Szegeden, Baján, Nagyikindán és Pancsován, valamint a Magyar Általános Hitelbanknál Budapesten, ugyisint ezen bankintézet valamennyi fiókjánál kifizettetni ajánljuk.

Felügyelő-bizottságunk megbízása a mai nappal lejár, végül tehát arra kérjük Önöket, hogy a napirend során ezen bizottság tagjait megválasztani és ugy részünkre, mint a felügyelő-bizottság részére a kiérdemelt felmentvényt megadni sziveskedjenek.

Szeged, 1916. február hó 26-án.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Igazgatósága.